

1 Úvod

Toto daňové minimum přináší pohled na různé způsoby vykonávání výdělečné činnosti fyzickou osobou a s tím spojené daňové odvody., ať už jde o daň z příjmu nebo o zdravotní, resp. sociální pojištění.

Nejprve jsou vysvětleny obvyklé druhy výdělečné činnosti a naznačeno, jakým odvodům podléhají.

Další popis se věnuje podrobně odvodovým povinnostem osob samostatně výdělečně činných (OSVČ) a zaměstnanců.

2 Druhy výdělečné činnosti

Základní druhy výdělečné činnosti jsou:

- Příležitostná činnost,
- Dohoda o provedení práce,
- Dohoda o pracovní činnosti,
- Zaměstnanecký poměr,
- Samostatná výdělečná činnost.
  - živnostník,
  - podnikatel podle zvláštních předpisů,
  - registrovaný rolník.

2.1 Příležitostná činnost

Za příležitostnou činnost jsou považovány:

- příležitostné činnosti **kromě činností**, které sice provozujeme příležitostně, ale máme na ně živnostenský list,
- příležitostný pronájem movitých věcí,
- zemědělská výroba, pokud není provozována podnikatelem (samostatně hospodařícím rolníkem),
- příjem včelařů (pokud jsme během roku měli maximálně 40 včelstev, počítá se nám jako příležitostný příjem 500 Kč na jedno včelstvo).

Nepatří sem autorské honoráře.

2.2 Dohoda o provedení práce

Dohodu o provedení práce lze uzavřít, jestliže předpokládaný rozsah práce (pracovního úkolu), na který se dohoda uzavírá, **není vyšší než 300 hodin** v kalendářním roce. Uzavírá-li zaměstnavatel se stejnou fyzickou osobou více těchto dohod v kalendářním roce, rozsah pracovních úkolů se sčítá a nesmí překročit stanovených 300 hodin.

Dohodu o provedení práce je povinen zaměstnavatel uzavřít **písemně** a musí být sjednána doba, na kterou se uzavírá. Jedno vyhotovení této dohody vydá zaměstnanci. Měl by v ní být vymezen pracovní úkol. Pokud předpokládaný rozsah práce nevyplývá přímo z vymezení pracovního úkolu, měl by zaměstnavatel uvést tento rozsah v písemné dohodě.

Zdravotní a sociální pojištění se neplatí z výdělku do 10.000 Kč měsíčně (od 10.001 Kč měsíčně už se platí).

2.3 Dohoda o pracovní činnosti

Dohodu o pracovní činnosti lze uzavřít na zabezpečení **úkolů nebo potřeb** za předpokladu, že je práce vykonávána v průměru **do poloviny stanovené týdenní pracovní doby**. Dodržení tohoto limitu se posuzuje za celou dobu, na kterou byla tato dohoda uzavřena, nejdéle však za období 52 týdnů. Dohoda o pracovní činnosti může být uzavřena, i když rozsah práce nebude přesahovat v témže kalendářním roce 300 hodin.

Dohodu o pracovní činnosti je povinen zaměstnavatel uzavřít **písemně**. Jedno vyhotovení této dohody vydá zaměstnanci. V dohodě o pracovní činnosti musí být uvedeny sjednané práce, sjednaný rozsah pracovní doby a doba, na kterou se dohoda uzavírá.

Sjednává se na dobu určitou nebo neurčitou. V dohodě lze sjednat způsob jejího zrušení, případné okamžité zrušení dohody lze sjednat jen pro ty případy, kdy lze zrušit pracovní poměr.

Jinak ji lze zrušit dohodou smluvních stran, výpovědí z jakéhokoliv důvodu nebo i bez uvedení důvodu. V tomto případě je výpovědní doba 15 denní a začíná dnem, v němž byla písemná výpověď doručena druhé smluvní straně, okamžitým zrušením - může být však sjednáno jen pro případy, kdy je možné okamžitě zrušit pracovní poměr.

Zdravotní a sociální pojištění se neplatí z odměny podle smlouvy do 2.499 Kč měsíčně, od 2.500 Kč už se platí.

2.4 Zaměstnanecký poměr

Pracovní smlouvu uzavírají zaměstnanec a zaměstnavatel písemně. Její náležitosti upravuje Zákoník práce.

2.5 Samostatná výdělečná činnost

Podnikatelem je:

- živnostník,
- podnikatel podle zvláštních předpisů,
- registrovaný rolník.

Podnikání a jiná samostatná výdělečná činnost je činnost občana stáří aspoň 18 let za účelem samostatného a nezávislého výdělku na své jméno a svůj účet.

2.5.1 Jiná samostatná výdělečná činnost

Podnikatelem nejsme, jestliže máme jen:

- příjmy z užití nebo poskytnutí práv z průmyslového nebo jiného duševního vlastnictví, autorských práv, včetně práv příbuzných právu autorskému, a to včetně příjmů z vydávání, rozmnožování a rozšiřování literárních a jiných děl vlastním nákladem, příjmy z výkonu nezávislého povolání, které není živností ani podnikáním podle zvláštních předpisů (hudebníci, herci...),
- příjmy znalce, tlumočnicka, zprostředkovatele kolektivních sporů, zprostředkovatele kolektivních a hromadných smluv podle autorského zákona, rozhodce za činnost podle zvláštních právních předpisů,
- příjmy z činnosti správce konkursní podstaty, včetně příjmů z činnosti předběžného správce, zvláštního správce, zástupce správce a vyrovnacího správce, které nejsou živností ani podnikáním podle zvláštního právního předpisu.

3 Zdaňování jednotlivých druhů příjmů

Zdaňování příjmů fyzické osoby se liší podle druhu a výše příjmů. Postup při výpočtu daně u zaměstnance a OSVČ je popsán v samostatných kapitolách.

3.1 Zdanění dohod

Zdanění odměny do 5000 Kč včetně za měsíc je určeno tím, zda zaměstnanec na konkrétní měsíc podepíše Prohlášení k dani:

- Pokud **Prohlášení nepodepíše**, srazí se a odvede na finanční úřad srážková daň z jeho odměny 15 %¹. Takový příjem již zaměstnanec nikde neuvádí.
- Pokud **Prohlášení podepíše**, měla by se odvést 15 % záloha daně z příjmu z jeho odměny. Odměna je ale často menší než slevy daně na Prohlášení a záloha daně vyjde nulová. Po konci roku obdrží zaměstnanec Potvrzení o příjmu a zahrne tyto odměny do svého daňového přiznání nebo do zúčtování daně ze mzdy.

Zdanění odměny nad 5000 Kč za měsíc činí 15% a odvádí se jako záloha daně z příjmů. Pokud zaměstnanec podepíše na dotyčný měsíc Prohlášení poplatníka k dani, sníží se záloha daně o slevy na dani.

Po konci roku obdrží zaměstnanec Potvrzení o příjmu a zahrne tyto odměny do svého daňového přiznání nebo do zúčtování daně ze mzdy.

3.2 Zdanění příležitostné činnosti

Pokud součet příjmů z příležitostných činností (bez odečtení výdajů) nepřesáhne v kalendářním roce 20 tisíc Kč, nemusí se tyto příjmy danit ani uvádět v daňovém přiznání.

Pokud součet příjmů (bez odečtení výdajů) z příležitostných činností přesáhne za rok **20 tisíc Kč**, musí zdanit všechny tyto příjmy. Daní se jako ostatní příjmy².

3.3 Příjmy z kapitálového majetku

Příjmy z kapitálového majetku jsou například³:

- přijaté úroky za půjčené peníze,
- při prodeji akcií kladný rozdíl mezi prodejní a pořizovací cenou, pokud neuplynula doba od jejich nabytí alespoň 6 měsíců (do budoucna se předpokládá změna na 3 roky),
- přijatý úrok z peněz na podnikatelském bankovním účtu.

Výdaje související s těmito příjmy se neuvádí.

Co sem nepatří: např. dividendy, výnosy z vkladů na vkladní knížce, vkladovém účtu, vkladním listu, sporožirovém či devizovém účtu, dávky a odbytné penzijního připojištění, plnění ze životního nebo jiného pojištění. Všechny tyto příjmy zdaňuje srážkovou daní ten, kdo je vyplácí.

¹ § 6 odst. 4 Zákona o daních z příjmů

² § 10 Zákona o daních z příjmů

³ § 8 Zákona o daních z příjmů

4. Výpočet daně z příjmu

Daň z příjmu se vypočte následovně – nejprve se vypočte základ daně, odečtou se nezdanitelné části daně a vypočte se daň. Sazba daně činí 15%. Daň se sníží o uplatněné slevy na dani, daňová zvýhodnění a zaplacené zálohy na dani.

4.1 Výpočet základu daně

Základ daně je součtem:

- dílčího základu daně ze závislé činnosti za rok⁴ (zaměstnání – superhrubá mzda, dohody – hrubá mzda)
- součtu ostatních dílčích základů daně, pokud je kladný. Jsou to:
  - dílčí základ daně nebo ztráta z podnikání⁵
  - dílčí základ daně z kapitálového majetku⁶
  - dílčí základ daně nebo ztráta z pronájmu⁷
  - dílčí základ daně z ostatních příjmů⁸

Celkový základ daně nesmí nižší, než je dílčí základ daně ze závislé činnosti. Pokud je vyšší, lze ve výši rozdílu odepsat ztrátu z minulých (max. 5) let.

4.2 Nezdanitelné části daně⁹

Základ daně lze o položky v tabulce 7.

10 % základu daně (minimálně 1.000 Kč) za	dary
300.000 Kč za celou domácnost za	úroky z úvěrů ze stavebního spoření nebo z hypotečního úvěru. Zaplacené úroky z úvěru na koupi stavebního pozemku lze použít jako položku snižující základ daně s podmínkou, že do čtyř let se na takovém pozemku začne stavět.
12.000 Kč za	zaplacené penzijní připojištění , snížené o 6.000 Kč
12.000 Kč za	pojistné na životní soukromé pojištění
3.000 Kč za	členské příspěvky odborové
30 % výdajů na	výuku žáků
100 % výdajů na	výzkum a vývoj

Tab. 7 Nezdanitelné části daně

Po odečtení nezdanitelných částí daně se výsledek zaokrouhlí na stokoruny dolů a vypočte se daň.

⁴ § 6 Zákona o daních z příjmů

⁵ § 7 Zákona o daních z příjmů

⁶ § 8 Zákona o daních z příjmů

⁷ § 9 Zákona o daních z příjmů

⁸ § 10 Zákona o daních z příjmů

⁹ § 15 Zákona o daních z příjmů

4.3 Slevy na dani a daňová zvýhodnění

Od roku 2013 dochází ke změně. Pokud **OSVČ využije daňové paušály**, pak slevu na dítě a manžela /manželku bude moci využít jen v případě, pokud součet základů daně s využitím paušálu bude nižší než 50 procent součtu základů daně bez využití paušálu.

4.3.1 Základní sleva na dani na poplatníka rok 2013

V daňovém přiznání k dani z příjmu fyzických osob za rok 2013 lze snížit daň o **24 840 Kč**. **Sleva neplatí** pro důchodce. K uplatnění slevy není nutné pracovat celý rok.

4.3.2 Sleva na manžela/manželku

V přiznání k dani z příjmu fyzických osob za rok 2013 můžeme snížit vypočítanou daň o **24 840 Kč za rok**. Má-li manželka/manžel průkaz ZTP/P, zvyšuje se částka 24.840 Kč na dvojnásobek. Slevu lze uplatnit na manželku nebo manžela, která/ý s námi žije ve společné domácnosti ("osoby spolu trvale žijí a společně uhrazují náklady na své potřeby") a její/jeho příjem za rok 2013 nepřesáhl 68 000 Kč.

4.3.3 Sleva na dítě

Daň se snižuje o **13 404 Kč** na každé dítě.

4.3.4 Sleva studenta rok 2012

V daňovém přiznání k dani z příjmu fyzických osob za rok 2012 můžeme snížit daň o **4 020 Kč za rok**. Slevu uplatníme, pokud studujeme (tedy studovali jsme v období, na které slevu uplatňujeme) na státem uznané škole a je nám nejvýše 26 let. U prezenčního doktorského studia je limit až 28 let. Jestliže splňujeme podmínky jen pro část roku, uplatníme 1/12 částky za každý kalendářní měsíc, na jehož počátku podmínky splňujeme.

4.3.5 Sleva na dani pro invalidní důchodce

V daňovém přiznání k dani z příjmu fyzických osob za rok 2013 může poplatník snížit vypočítanou daň o **2 520 Kč za rok**, pokud

- pobíral invalidní důchod pro invaliditu 1. nebo 2. stupně
- mu zanikl nárok na invalidní důchod kvůli souběhu nároku na výplatu invalidního důchodu a starobního důchodu

V daňovém přiznání k dani z příjmu fyzických osob za rok 2013 může poplatník snížit vypočítanou daň o **5 040 Kč za rok**, pokud

- pobíral invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně nebo jiný důchod z důchodového pojištění podle zákona o důchodovém pojištění, u něhož je podmínkou přiznání invalidita třetího stupně
- mu zanikl nárok na invalidní důchod kvůli souběhu nároku na výplatu invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně a starobního důchodu
- je podle zvláštních předpisů invalidní ve třetím stupni, avšak jeho žádost o invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně byla zamítnuta z jiných důvodů než proto, že není invalidní ve třetím stupni

Držitel průkazu ZTP/P si může za rok 2013 snížit daň o **16 140 Kč za rok**. Jestliže má důchod jen část roku, uplatní 1/12 částky za každý kalendářní měsíc, na jehož počátku podmínky splňoval.

4.3.6 Spolupracující osoba – osoba žijící ve společné domácnosti

Na osoby žijící s poplatníkem ve společné domácnosti může poplatník rozdělit:

- na manželku (manžela) maximálně 50% příjmů a výdajů, maximálně však 540 000 Kč zisku. Ovšem jen v tom případě, že na něj/ni zároveň neuplatňuje slevu na dani na manžela - manželku.
- na ostatní členy domácnosti celkem maximálně 30% příjmů a výdajů, maximálně však 180 000 Kč zisku. Přitom na děti převádí až po ukončení jejich povinné školní docházky a zároveň jen v kalendářních měsících, ve kterých na ně nebyla uplatněna sleva na dani na dítě

Podíl příjmů a výdajů musí být stejný a celková výše převedeného podílu nesmí přesáhnout 50% zisku poplatníka.

Lze rozdělovat i po měsících - 1/12 povolené sumy za každý měsíc. Hodí se to např. u dítěte, na které během roku přestane uplatňovat slevu na dani.

4.4. Placení daně

Po uplatnění slev se zjistí výše daně. Porovná se s již zaplacenými zálohami a dle výsledku – buď poplatník doplatí daň, nebo mu finanční úřad přeplatek vrátí.

5. OSVČ a pojištění

OSVČ ze svých příjmů platí pojištění.

5.1 Sociální pojištění

5.1.1 Hlavní a vedlejší činnost

Samostatná výdělečná činnost se rozděluje na hlavní a vedlejší samostatnou výdělečnou činnost. Způsob výkonu výdělečné činnosti (hlavní, vedlejší) určuje způsob a výši stanovení pojistného, případně záloh pojistného.

Vedlejší samostatnou výdělečnou činnost vykonává OSVČ v kalendářním roce, pokud:

- vykonávala zaměstnání, které se doloží potvrzením od zaměstnavatele, žádný příjem se přitom nedokládá,
- měla nárok na výplatu invalidního důchodu nebo jí byl přiznán starobní důchod,
- měla nárok na rodičovský příspěvek nebo osobně pečovala o osobu ve stupni II (středně těžká závislost), stupni III (těžká závislost) anebo ve stupni IV (úplná závislost).
- vykonávala vojenskou službu v ozbrojených silách České republiky, pokud nejde o vojáky z povolání, nebo civilní službu,
- byla nezaopatřeným dítětem (studium),

- byla ve vazbě nebo výkonu trestu odnětí svobody déle než tři kalendářní měsíce po sobě jdoucí.

OSVČ, pro kterou je SVČ hlavní činnost, musí odvádět pojistné na důchodové pojištění vždy.

Pokud vykonává vedlejší činnost pak pouze v případě, že se k účasti sama přihlásí nebo že příjmy po odečtení výdajů dosáhly v předchozím roce rozhodné částky (**v roce 2013 to bude 62 121 Kč**).

5.1.2 Přehled o příjmech a výdajích

Během roku se platí důchodové (sociální) pojištění formou pravidelných měsíčních záloh. Do 30. dubna 2014 musí všechny OSVČ (bez daňového poradce) odevzdat Přehled o příjmech a výdajích, kde se vypočítá celkové pojistné za rok 2013. **Sazba důchodového pojištění činí 29,2 % z vyměřovacího základu.** Od důchodového pojištění za rok 2013 se odečtou zaplacené zálohy v roce 2013.

Po odevzdání Přehledu doplatí vzniklý rozdíl (existuje i možnost přeplatku). V Přehledu se vypočte i měsíční záloha na příští rok.

5.1.3 Nová výše zálohy

Nový vyměřovací základ si určují OSVČ samy na základě vyměřovacího základu 2012. Nesmí však být nižší než 50 % daňového základu a současně nesmí být nižší než zákonem stanovené minimum. Minimální vyměřovací základ pro rok 2013 činí 77 652 Kč. Z toho vyplývají minimální měsíční zálohy 1890 Kč pro hlavní, 756 Kč pro vedlejší činnost. Výše záloh není v roce 2013 shora omezena.

5.2 Zdravotní pojištění

5.2.1 Povinnosti OSVČ

OSVČ musí:

- do 8 dnů ohlásit zahájení a ukončení výdělečné činnosti,
- odvádět zálohy na pojistné, pokud nejsou od placení těchto záloh osvobozeni,
- do jednoho měsíce ode dne, ve kterém měly podat daňové přiznání za předchozí zdaňovací období, předložit vyplněný formulář Přehled o příjmech a výdajích,
- do osmi dnů po podání daňového přiznání doplatit rozdíl mezi zálohami a skutečnou výší pojistného.

K 1. lednu 2013 působí v Česku 7 zdravotních pojišťoven:

- Česká průmyslová zdravotní pojišťovna,
- Oborová zdravotní pojišťovna zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví,
- Revírní bratrská pokladna,
- Vojenská zdravotní pojišťovna České republiky,
- Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky,
- Zaměstnanecká pojišťovna ŠKODA,
- Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra ČR.

Pokud OSVČ byla během předchozího zdaňovacího období pojištěna u více pojišťoven, musí podat přehled o příjmech a výdajích všem těmto pojišťovnám. Od roku 2012 musí být pojištěnci celý kalendářní rok u stejné zdravotní pojišťovny, takže tato povinnost se prakticky neuplatňuje.

5.2.2 Výše pojistného

Pojistné činí **13,5 % z vyměřovacího základu**. Pojistné se zaokrouhuje vždy na korunu nahoru.

5.2.3 Minimální vyměřovací základ

V roce 2012 je minimální vyměřovací základ **12.568,50 Kč** a minimální záloha na pojistné **1697 Kč**. V roce 2013 činí minimální vyměřovací základ **12.948 Kč** a minimální záloha na pojistné **1748 Kč**.

Minimální vyměřovací základ nemusí být u OSVČ dodržen, pokud byla OSVČ

- osobou, za kterou platí pojistné také stát¹⁰,
- osobou s těžkým tělesným, smyslovým nebo mentálním postižením,
- osobou, která dosáhla věku potřebného pro nárok na starobní důchod, avšak nesplňuje další podmínky pro jeho přiznání,
- osobou, která celodenně, osobně a řádně pečuje alespoň o jedno dítě do 7 let věku nebo nejméně o dvě děti do 15 let věku.
- osobou, která byla současně vedle samostatné výdělečné činnosti zaměstnancem a odváděla pojistné z tohoto zaměstnání, vypočtené alespoň z minimálního vyměřovacího základu, stanoveného pro zaměstnance (tj. 8000 Kč).
-

Tyto skutečnosti musejí trvat po celý rok.

5.3 Nemocenské pojištění

Nemocenské pojištění je dobrovolné, vznikne na základě přihlášky (ne ale zpětně) a lze se rozhodnout, v jaké výši je chceme mít.

OSVČ, která si platí nemocenské pojištění, je v **každém případě považována za OSVČ s hlavní činností** a musí platit zálohy na sociální pojištění jako OSVČ s hlavní činností (i když má například zároveň zaměstnání nebo studuje či bere důchod).

5.3.1 Sazba nemocenského pojištění

OSVČ, která si chce platit nemocenské pojištění, musí používat **stejný měsíční vyměřovací základ**, jaký má pro pojistné na důchodové pojištění - ten si ovšem měsíčně volí sama.

Sazba pro pojištění je **2,3 %** z měsíčního vyměřovacího základu.

5.3.2 Minimální nemocenské pojištění

Minimální pojistné pro rok 2012 i 2013 je **115 Kč** měsíčně.

---

¹⁰ <http://www.vzp.cz/platci/povinnosti-platcu-pojisteni/metodika/2-3-platce-pojistneho-stat>

Toto pojistné lze zvolit jen v kombinaci s minimální zálohou na sociální pojištění při hlavní činnosti (viz výše).

5.3.3 Platby na nemocenské pojištění

Platí se měsíčně **přímo pojistné**, ne zálohy, a to na zvláštní účet, který sdělí OSSZ. Variabilní symbol je rodné číslo.

Platíme za celé kalendářní měsíce kromě těch, kdy jsme měli celý měsíc nárok na nemocenskou nebo mateřskou z nemocenského pojištění OSVČ.

Nemocenské pojištění je splatné od 1. do 20. dne následujícího kalendářního měsíce. Dnem platby je až den, kdy je platba připsána na správný účet.

Pokud OSVČ **zaplatí pozdě nebo méně než měla, zanikne jí nemocenské pojištění** hned od 1. dne nezaplaceného měsíce. Pro další pojištění se pak musí znovu přihlásit.

5.3.4 Nemocenská

Z nemocenského pojištění OSVČ dostane nemocenskou od 22. dne pracovní neschopnosti, pokud měla nemocenské pojištění **alespoň tři měsíce** bezprostředně před pracovní neschopností.

6 Zaměstnanec a odvody

Při stanovení zálohy na daň se vychází ze superhrubé mzdy.

6.1 Stanovení zálohy na daň

V tabulce 8 je uveden způsob výpočtu zálohy na daň z příjmů u zaměstnance.

Způsob výpočtu zálohy	
Hrubá mzda (HM)	Součet veškerých položek, které připadají zaměstnanci za práci odvedenou v příslušném kalendářním měsíci. Skládá se ze základní mzdy, příplatků, odměn, náhrad mzdy (dovolená, svátek) a dalších plnění.
+	
Zdravotní pojištění (ZPF)	Zdravotní pojištění, které za zaměstnance odvádí zaměstnavatel-firma (9 % z HM). Pojistné se zaokrouhlí na celé koruny směrem nahoru.
+	
Sociální pojištění (SPF)	Sociální pojištění, které za zaměstnance odvádí zaměstnavatel-firma (25 % z HM). Pojistné se zaokrouhlí na celé koruny směrem nahoru.
=	
Superhrubá mzda*	Hrubá mzda zvýšená o částku odpovídající pojistnému na sociální a zdravotní pojištění placenou zaměstnavatelem za své zaměstnance.

*	Sazba daně z příjmů	15 %
=	Záloha na daň z příjmů	

Tab. 8 Způsob výpočtu zálohy na daň z příjmů u zaměstnance.

Proč podepsat prohlášení k dani? Pokud toto prohlášení podepíšete, můžete uplatnit slevy na dani a daňové zvýhodnění na dítě. Více v tabulce č. 9.

Slevy v roce 2013	Roční	Měsíční
Na poplatníka, důchodce, druhého z manželů bez příjmů	24 840 Kč	2 070 Kč
Na druhého z manželů bez příjmů - držitele ZTP/P	49 680 Kč	4 140 Kč
Invalidní důchod prvního a druhého stupně	2 520 Kč	210,00 Kč
Invalidní důchod třetího stupně	5 040 Kč	420 Kč
Držitel průkazu ZTP/P	16 140 Kč	1 345 Kč
Student	4 020 Kč	335 Kč
Daňové zvýhodnění na dítě	13 404 Kč	1117 Kč
- dítě ZTP/P	26 808 Kč	2 234 Kč

Tab. 9 Slevy na dani v roce 2013

Limit pro uplatnění slevy na druhého z manželů bez příjmů je 68000. Příjmy, které se do příjmu manžela či manželky nezahrnují (úplný výčet):

- dávky státní sociální podpory,
- dávky sociální péče,
- dávky pomoci v hmotné nouzi,
- příspěvek na péči, sociální služby,
- státní příspěvky na penzijní připojištění se státním příspěvkem,
- státní příspěvky podle zákona o stavebním spoření,
- stipendium poskytované studujícím soustavně se připravujícím na budoucí povolání,
- příjem plynoucí z důvodu péče o blízkou nebo jinou osobu, která má nárok na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách, který je od daně osvobozen.

Příjmy, které se do příjmů manžela či manželky zahrnují (namátkový výčet, často chybně uplatňované):

- veškeré příjmy bez odečtení výdajů! Od zaměstnavatele, z podnikání, z nájmu...
- příjmy od daně osvobozené, např. prodej nemovitosti, auta, cenných papírů
- všechny druhy důchodů
- nemocenská
- náhrada mzdy při pracovní neschopnosti
- ošetřování člena rodiny
- podpora v nezaměstnanosti
- peněžitá pomoc v mateřství

- jestliže manžel/ka podniká, tak se posuzuje jeho/její roční příjem, nikoliv zisk

6.2 Zdravotní pojištění zaměstnance

Zdravotní pojištění se musí odvádět alespoň z minimální mzdy¹¹.

6.2.1 Minimální vyměřovací základ

Pokud je tedy vyměřovací základ zaměstnance nižší než minimální mzda, je zaměstnanec povinen doplatit zdravotní pojišťovně prostřednictvím svého zaměstnavatele pojistné **ve výši 13,5 % z rozdílu těchto základů**.

Pokud má zaměstnanec více zaměstnavatelů, je povinen doplatit pojistné prostřednictvím toho zaměstnavatele, kterého si zvolí, a to vždy s odvodem pojistného v následujícím kalendářním měsíci.

Pokud je ale vyměřovací základ nižší z důvodů překážek na straně organizace, je tento rozdíl povinen doplatit zaměstnavatel.

Pro některé osoby ale minimální vyměřovací základ neplatí. Jsou to osoby:

- s těžkým tělesným, smyslovým nebo mentálním postižením, kterým se poskytují mimořádné výhody II. nebo III. stupně,
- které dosáhly věku potřebného pro nárok na starobní důchod, avšak nesplňují další podmínky pro jeho přiznání,
- které celodenně osobně a řádně pečují alespoň o jedno dítě do 7 let věku nebo nejméně o dvě děti do 15 let věku,
- které současně vedle zaměstnání vykonávají samostatnou výdělečnou činnost a odvádějí zálohy alespoň z minimálního vyměřovacího základu, který je stanovený pro osoby samostatně výdělečně činné,
- za které je plátcem pojistného stát.

Osobami, za které je plátcem pojistného stát, jsou:

- nezaopatřené děti,
- poživatelé důchodu,
- příjemci rodičovského příspěvku,
- ženy na mateřské a rodičovské dovolené,
- uchazeči o zaměstnání včetně uchazečů o zaměstnání, kteří přijali krátkodobé zaměstnání,
- osoby pobírající dávku pomoci v hmotné nouzi, pokud nevykonávají výdělečnou činnost, nejsou v evidenci uchazečů o zaměstnání a nejde o poživatele starobního důchodu, invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně, vdovského nebo vdoveckého důchodu, ani o poživatele rodičovského příspěvku nebo o nezaopatřené dítě,
- osoby, které jsou závislé na péči jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo stupni III (těžká závislost) anebo stupni IV (úplná závislost), a rovněž za osoby, které o ně pečují, dále pak za osoby pečující o osoby mladší 10 let, které jsou závislé na péči jiné osoby ve stupni I (lehká závislost),
- osoby konající základní (náhradní) službu v ozbrojených silách, nebo civilní službu a osoby povoláné k vojenskému cvičení,
- osoby ve výkonu zabezpečovací detence nebo ve vazbě nebo osoby ve výkonu trestu odnětí svobody,
- osoby, které jsou invalidní ve třetím stupni nebo které dosáhly věku potřebného pro nárok na starobní důchod, avšak nesplňují další podmínky pro přiznání invalidního důchodu ve třetím stupni nebo starobního důchodu a nemají příjmy ze zaměstnání, ze samostatné

¹¹ § 3 odst. 6 zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění

výdělečné činnosti a nepožívají žádný důchod z ciziny, nebo tento důchod nepřesahuje měsíčně částku ve výši minimální mzdy,

- osoby celodenně osobně a řádně pečující alespoň o jedno dítě do sedmi let věku nebo nejméně o dvě děti do 15 let věku,
- mladiství umístění ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy a ochranné výchovy,
- cizinci, kterým bylo uděleno oprávnění k pobytu na území České republiky, pokud nemají příjmy ze zaměstnání nebo ze samostatné výdělečné činnosti.

6.2.2 Sazba pojistného na zdravotní pojištění

Z vyměřovacího základu se odvádí 13,5 %. Jednu třetinu (tedy 4,5 %) hradí zaměstnanec, zbývající dvě třetiny (tedy 9 %) hradí zaměstnavatel ze svých prostředků.

6.2.3 Platba pojistného na zdravotní pojištění

Platba musí být provedena nejpozději do 20. dne kalendářního měsíce, ve kterém vám vznikla povinnost srazit zálohy.

6.3 Sociální pojištění zaměstnance

Sociální pojištění zahrnuje:

- pojistné na **nemocenské pojištění**
- pojistné na **důchodové pojištění**
- příspěvek na **státní politiku zaměstnanosti**

6.3.1 Sazby pojistného na sociální pojištění

Sazby pojistného činí obsahuje tabulka č. 10

	2011 až 2013
Zaměstnanec	6,5 %
Nemocenské pojištění	0 %
Důchodové pojištění	6,5 %
Příspěvek na státní politiku zaměstnanosti	0 %
Zaměstnavatel	25 %
Nemocenské pojištění	2,30%
Důchodové pojištění	21,5 %
Příspěvek na státní politiku zaměstnanosti	1,2 %

Tab. 10 Sazby pojistného na sociální zabezpečení

Aby si mohl zaměstnavatel od sociálního pojištění odečíst polovinu náhrady mzdy

vyplacenou zaměstnancům, tak musí odvádět na sociálním pojištění 26 % z vyměřovacího základu, z toho 3,3 % na nemocenské pojištění, 21,5 % na důchodové pojištění a 1,2 % na státní politiku zaměstnanosti.

Tuto možnost však mají pouze zaměstnavatelé s počtem zaměstnanců 25 a méně, kteří si tuto možnost pro příslušný rok zvolí.

6.3.2 Platba pojistného na sociální pojištění

Pojistné se platí **za jednotlivé celé kalendářní měsíce** a je splatné v den, který je zaměstnavatelem určen pro výplatu mezd a platů za příslušný měsíc. U zaměstnavatele, kde je výplata mezd a platů rozložena na různé dny, je dnem splatnosti pojistného poslední den této výplaty za uplynulý kalendářní měsíc. Pokud se mzda vyplácí za kratší než měsíční období, je pojistné za kalendářní měsíc splatné v bezprostředně následujícím kalendářním měsíci, a to v prvním dni výplaty mzdy.

Platba musí být provedena nejpozději do 20. dne kalendářního měsíce, ve kterém vám vznikla povinnost srazit zálohy.